

دستورالعمل حمایت از ایجاد و توسعه پایانه‌های صادراتی در کشور

این دستورالعمل بر اساس بند 5 تصویب نامه شماره 81293/ت37862ک مورخ 86/5/23 هیئت محترم وزیران موضوع کمک به زیر ساختهای صادراتی کشور در 10 ماده به شرح ذیل تدوین گردیده است:

ماده 1- هدف از تدوین این دستورالعمل تعیین ضوابط و شرایط اعطای مجوز جهت ایجاد پایانه‌های صادراتی، ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی مرتبط، ساماندهی منابع در اختیار جهت ایجاد و توسعه پایانه‌ها و تعیین ساز و کار مناسب برای نظارت بر عملکرد متقاضیان احداث پایانه‌ها می‌باشد. به منظور اجرایی نمودن این اهداف، سازمان توسعه تجارت ایران به عنوان متولی موضوع پایانه‌های صادراتی تعیین می‌گردد.

ماده 2- منظور از پایانه‌های صادراتی، مجتمع‌هایی است که امکانات، تأسیسات و تجهیزات لازم برای تسهیل و تسریع در امر صادرات را به طور متمرکز و یکپارچه فراهم نموده و نسبت به ارائه خدمات رفاهی همچون هتل، رستوران، پمپ بنزین، تعمیرگاه و... به مشتریان اقدام می‌نمایند.

ماده 3- متقاضیان سرمایه‌گذاری برای احداث پایانه‌های صادراتی لازم است تا شرایط زیر را داشته باشند:

- 3-1 صد درصد سهام شرکت متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی باشد.
 - 3-2 درخواست اولیه متقاضی در کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان مربوطه به تصویب رسیده باشد.
 - 3-3 طرح توجیهی فنی و مالی و فهرست خدمات قابل ارائه به صادرکنندگان آنها به تأیید سازمان توسعه تجارت ایران رسیده باشد.
- در صورت احراز هر سه شرط فوق، مجوز موقت (یک ساله) ایجاد پایانه صادراتی مربوطه توسط سازمان توسعه تجارت ایران اعطا می‌گردد. تمدید مجوز برای یک دوره پنج ساله منوط به رعایت شرایط مندرج در ماده 5 خواهد بود.

ماده 4- سازمان توسعه تجارت ایران پس از دریافت تقاضا و طرح توجیهی متقاضیان سرمایه‌گذاری برای احداث پایانه‌های صادراتی، با توجه به معیارهای زیر حداکثر ظرف 45 روز نسبت به بررسی و اعطای مجوز برای تأسیس پایانه صادراتی اقدام می‌نماید:

- 4-1 مکان‌یابی صحیح و استقرار در نقاط جغرافیایی مناسب از نظر دسترسی به زیرساخت‌های حمل نظیر: جاده‌های ترانزیتی، فرودگاه، بندر و خطوط راه‌آهن و نزدیکی با مراکز اصلی تولید کالا.

4-2 توجیه‌پذیر بودن طرح ارائه شده از نظر سرمایه‌گذاری.

4-3 توانمندی متقاضی از نظر تحصیل مجوزها (از قبیل: کاربری زمین، مجوز ساخت و...) و تأمین سرمایه مورد نیاز جهت اجرای طرح.

4-4 مناسب بودن طرح ارائه شده از نظر ویژگی‌های فیزیکی و کالبدی مشخص شده

ماده 5- در طی دوره اعتبار مجوز موقت، سازمان توسعه تجارت ایران نسبت به بررسی عملکرد متقاضی در زمینه‌های زیر اقدام می‌نماید:

5-1 وضعیت ایجاد و توسعه زیرساخت‌های مورد اشاره مطابق پیوست

5-2 وضعیت هزینه کرد اعتبارات پرداخت شده و کمک‌های مالی انجام شده.

5-3 رعایت زمانبندی اجرائی طرح

ماده 6- مجری پایانه صادراتی موظف به ارائه کلیه خدمات مورد نیاز صادرکنندگان می‌باشد و میزان هزینه‌های دریافتی از صادرکنندگان توسط پایانه صادراتی با نظارت سازمان توسعه تجارت ایران تعیین می‌گردد.

ماده 7- متقاضیانی که موفق به اخذ مجوز پایانه صادراتی می‌شوند می‌توانند در چارچوب قوانین و مقررات جاریه کشور و از طریق سازمان توسعه تجارت ایران از تسهیلات زیر برخوردار شوند:

7-1 معرفی به بانک‌های عامل جهت استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی

7-2 معرفی به دستگاه‌های اجرایی در سطح ملی و استانی جهت بهره‌مندی از خدمات ایشان در جهت ایجاد و یا توسعه پایانه

7-3 معرفی به نهادها و سازمان‌های جلب سرمایه‌گذاری، بازاریابی و تبلیغات جهت توسعه پایانه

7-4 استفاده از کمک‌های بلاعوض سازمان توسعه تجارت ایران حداکثر به میزان 10 درصد کل سرمایه‌گذاری انجام شده

7-5 پرداخت حداکثرینچ درصد از سود تسهیلات بانکی دریافت شده جهت احداث و توسعه پایانه صادراتی در یک دوره حداکثر سه ساله (شرایط و چگونگی آن در دستورالعمل جداگانه ای اعلام خواهد شد)

ماده 8- متقاضیان زیر مشمول کمک‌های بلاعوض سازمان توسعه تجارت می‌باشند:

8-1 تشکل‌های صادراتی

8-2 شرکت‌های سهامی عام

3-8 شرکت های سهامی خاصی که اکثریت سهامداران آن صادرکننده و یا حداقل 30 صادرکننده و یا 60 تولید کننده سهامدار آن باشند به میزان 100 درصد کمک های بلاعوض و سایر شرکت های سهامی خاص، حداکثر 50 درصد کمک های بلاعوض به آنها تعلق می گیرد.

ماده 9- کمک های مالی سازمان در صورت احراز شرایط زیر پرداخت می گردد:

1-9 چنانچه هر يك از متقاضیان در دوره اعتبار مجوز در انجام توافقات مشخص شده کوتاهي یا تخلف نمایند، پس از يك نوبت تذکر کتبی، مجوز صادره به آنها باطل گردیده و تا پنج سال از مزایای مندرج در این دستورالعمل محروم می گردند.

2-9 کلیه کمک های بلاعوض دولتی اعم از کمک های سازمان توسعه تجارت ایران و سایر دستگاه های دولتی حداکثر سی میلیارد ریال تعیین می گردد. نحوه تخصیص این کمک ها در دوره های زمانی شش ماهه، متناسب با پیشرفت طرح و تا سقف ده میلیارد ریال در هر مرحله می باشد.

3-9 در صورت توقف اجرای طرح یا ابطال مجوز یا سلب هر یک از شرایط اساسی و مهم اجرای طرح نظیر سلب حق مالکیت یا بهره برداری از زمین یا تأسیسات ایجاد شده و یا تصرف و مصادره توسط بانک یا سایر طلبکاران، سازمان نسبت به بازپس گیری اصل کمک های پرداخت شده و سود متعلقه آن براساس نرخ سود متعارف نظام بانکی اقدام خواهد کرد.

4-9 پرداخت کمک های سازمان توسعه تجارت ایران بر اساس پیشرفت طرح و مطابق صورت وضعیت ارسالی، پس از تأیید سازمان توسعه تجارت و کارشناس رسمی دادگستری انجام می پذیرد.

5-9 کلیه پایانه های صادراتی که پیش از تاریخ 1386/10/30 موافقت احداث را دریافت نموده اند با رعایت مفاد این دستورالعمل می توانند از حمایت های مورد اشاره در ماده (7) بهره مند گردند.

6-9 نظارت بر نحوه هزینه کردن کمک های بلاعوض سازمان به پایانه های صادراتی در چارچوب ضوابط اجرایی بودجه های سنواتی می باشد.

ماده 10- کارگروهی متشکل از نمایندگان دفتر توسعه صادرات کالا و دبیر خانه شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی با مسئولیت دفتر خدمات بازرگانی نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل را بر عهده خواهند داشت.

پیوست 1- مدل های پایانه صادراتی:

پایانه های صادراتی با توجه به اهداف و عملکرد پایانه و کالاهای صادراتی مورد پوشش و خدمات قابل ارائه به صادرکنندگان به دو دسته کلی پایانه های صادراتی عام و خاص تقسیم بندی می شوند:

پایانه صادراتی عام: پایانه های عام پایانه ای می باشد که تمامی کالا های صادراتی را پوشش داده و خدمات عمومی مورد نیاز را به صادرکنندگان ارائه می نماید.

پایانه صادراتی تخصصی: پایانه های صادراتی تخصصی خدمات لازم و تخصصی صادرکنندگان یک یا چند محصول مشابه و خاص (یک گروه کالایی) را ارائه می نمایند و با توجه به پتانسیل های صادراتی شکل می گیرند مانند پایانه های محصولات کشاورزی و گل و گیاه خدمات قابل ارائه در پایانه های صادراتی شامل موارد زیر می باشد:

1- امکانات مناسب جهت استقرار دفاتر سازمان های مرتبط از قبیل: گمرک، بانک، استاندارد، قرنطینه،

2- شرکت های حمل و نقل، اتاق های بازرگانی، شرکت های بیمه و...

1-1- ارائه خدمات رفاهی و بهداشتی

1-2- نمایش و عرضه محصولات

1-3- تخلیه، بارگیری و حمل و نقل کالا

1-4- بسته بندی کالاهای صادراتی

1-5- نگهداری کالاهای فاسدشدنی

2- اجزاء کلی یک پایانه صادراتی به تفکیک ضرورت به شرح ذیل می باشد:

اجزاء پایانه صادراتی خاص	اجزاء پایانه صادراتی عام
1- ساختمان مدیریت پایانه	1 ساختمان مدیریت پایانه
2- گمرک	2 گمرک
3- بانک	3 بانک
4- خدمات بیمه	4 خدمات بیمه
5- استاندارد	5 استاندارد
6- انبار و سردخانه	6 انبار و سردخانه
24- ارائه دهنده خدمات اینترنت	
25- نماز خانه	
26- آتش نشانی	
27- سالن اجتماعات	

7	توزین	7- توزین
8	حمل و نقل خارجي	8- سالن مزایده
9	حمل و نقل داخلي	9- سورتینگ و گریڈینگ
10	خدمات بسته بندي	10- خدمات بسته بندي
11	حراست	11- حراست
12	تعمیرگاه ماشین آلات	12- تعمیرگاه ماشین آلات
	سنگین	سنگین
13	پارکینگ	13- نمایشگاه
14	پمپ بنزین و گازوئیل	14- پارکینگ
15-	دفترخدمات پست	15- پمپ بنزین و گازوئیل
16-	درمانگاه	16- خدمات شستشو
17-	هتل	17- حمل و نقل خارجي
18-	تاسیسات	18- حمل و نقل داخلي
19-	رستوران	19- دفترخدمات پست
20-	سالن اجتماعات	20- درمانگاه
21-	ارایه دهنده خدمات	21- هتل
	اینترنت	
22-	نماز خانه	22- تاسیسات
23-	آتش نشانی	23- رستوران

اجزاء فوق با توجه به پایانه های صادراتی موجود در کشور و مطالعات تطبیقی ارائه گردیده و صرفاً جنبه پیشنهادی دارد. اجزاء پایانه صادراتی و اهمیت و ضرورت آنها بسته به نوع پایانه صادراتی متفاوت خواهد بود. تأیید اجزاء لازم در هر پایانه صادراتی بر حسب موضوع و محصولات مورد نظر، از وظایف سازمان توسعه تجارت می باشد.